

**BANSKOBYSŤRICKÝ
SAMOSPŔÁVNÝ KRAJ**

**DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
HRABINY**

**P č. 02
DOMÁCI PORIADOK DSS HRABINY**

	Vypracoval	Posúdil	Schválil	Schválil
Meno	Bc. Psotková L. Mgr. Dodoková Z.	Búryová E.	Mgr. Jana Hulová	
Funkcia	SP	MK	riaditeľ	
Dátum	30. 08. 2021	31.8.2021	1.9.2021	
Podpis				

OBSAH	Strana
1. ÚČEL	3
2. POJMY A POUŽITÉ SKRATKY	3
Pojmy:.....	3
Použité skratky:.....	3
3. POSTUP	4
Základné ustanovenie	4
Druh sociálnej služby	4
Odborné činnosti.....	6
Obslužné činnosti.....	12
Ďalšie činnosti.....	14
Prijímanie a predvolávanie občanov do DSS Hrabiny	18
Úhrada za poskytovanú sociálnu službu	20
Práva a povinnosti prijímateľa sociálnej služby	21
Práva a povinnosti poskytovateľa sociálnej služby	23
Telesné a netelesné obmedzenia	24
Individuálny pán	25
Spolupráca a návštevy.....	25
Zásady starostlivosti o klientov	27
Listové tajomstvo	28
Fajčenie	28
Pohyb prijímateľa sociálnej služby mimo zariadenia	28
Režim dňa prijímateľa sociálnej služby	28
Riešenie sťažností	29
Porušenie Domáceho poriadku	30
Ukončenie poskytovania sociálnej služby.....	30
Záverečné ustanovenie.....	31
4. ODKAZY A POZNÁMKY	31
Súvisiace normy a predpisy	31
Interné dokumenty	32
Poznámky	32
5. ROZDEĽOVNÍK	32
6. PRÍLOHY	32

1. ÚČEL

Domáci poriadok DSS Hrabiny je v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a Všeobecne záväzným nariadením Banskobystrického samosprávneho kraja č. 41/2019 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o platení úhrad v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.

Domáci poriadok DSS Hrabiny vychádza z princípov zachovania ľudskej dôstojnosti s dôrazom na dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd, prirodzenou ľudskou dôstojnosťou, s princípmi nediskriminácie z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, či iného zmýšľania národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, majetku, rodu alebo iného postavenia prijímateľa sociálnej služby (ďalej len „PSS“).

Tento domáci poriadok upravuje a stanovuje práva a povinnosti PSS, ako aj vzťahy medzi zamestnancami a PSS. Vymedzuje podmienky poskytovania sociálnej služby. Cieľom je spokojnosť PSS, možnosť sebarealizácie, čo najvyššia možná miera samostatnosti a sebestačnosti, zabezpečenie súkromia podľa individuálnych potrieb a podpora bežného spôsobu života PSS.

S domácom poriadkom sú PSS, resp. zákonný zástupcovia oboznámení pri nástupe do zariadenia, čo potvrdia svojim podpisom.

2. POJMY A POUŽITÉ SKRATKY

Pojmy:

Použité skratky:

- DSS – Domov sociálnych služieb
- ŠZ – Špecializované zariadenie
- RHS - Rehabilitačné stredisko
- ZPB - Zariadenie podporovaného bývania
- PSS - Prijímateľ sociálnej služby
- VZN - Všeobecne záväzné nariadenie
- BBSK - Banskobystrický samosprávny kraj
- SP - sociálny pracovník
- HS - hlavná sestra
- VÚPsK- vedúca úseku práce s klientom

3. POSTUP

Článok I. Základné ustanovenie

1. DSS Hrabiny je zariadenie sociálnych služieb zriadené BBSK ako rozpočtová organizácia.
2. DSS Hrabiny (Rekreačná cesta 6393/60) poskytuje sociálne služby zdravotne postihnutým deťom, mládeži a dospelým s mentálnym alebo kombinovaným postihnutím vo veku od 3 do 35 rokov ambulantnou, týždennou a celoročnou formou pobytu. DSS Hrabiny (Banícke námestie 2) poskytuje sociálne služby zdravotne postihnutým dospelým do dovŕšenia dôchodkového veku s mentálnym alebo kombinovaným postihnutím ambulantnou formou pobytu.

Článok II. Druh sociálnej služby

1. V **Domove sociálnych služieb** (ďalej len DSS) sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách.

V DSS sa

- a) poskytujú odborné činnosti:
 1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
 2. sociálne poradenstvo,
 3. sociálna rehabilitácia,
 4. ubytovanie,
 5. stravovanie,
 6. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
 7. osobné vybavenie,
- b) zabezpečuje
 1. rozvoj pracovných zručností,
 2. záujmová činnosť,
- c) utvárajú podmienky na
 1. vzdelávanie,
 2. úschovu cenných vecí.

Ak sa v DSS poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova.

Na vzdelávanie podľa odseku 2. písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v DSS, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

V DSS sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje DSS ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

V DSS možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 PSS v jednej budove zariadenia.

2. V **Špecializovanom zariadení** (ďalej len ŠZ) sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa. V ŠZ sa

- a) poskytujú odborné činnosti:
 1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
 2. sociálne poradenstvo,
 3. sociálna rehabilitácia,
 4. ubytovanie,
 5. stravovanie,
 6. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
 7. osobné vybavenie,
- b) zabezpečuje
 1. rozvoj pracovných zručností,
 2. záujmová činnosť,
- c) utvárajú podmienky na
 1. vzdelávanie,
 2. úschovu cenných vecí.

Ak sa v ŠZ poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova.

Na vzdelávanie podľa odseku 2 písmena c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v ŠZ, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

V ŠZ sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje ŠZ ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

V ŠZ možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 PSS v jednej budove zariadenia.

3. V **Zariadení podporovaného bývania** (ďalej len ZPB) sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v ZPB, táto služba sa jej poskytuje aj naďalej.

Dohľad na účely poskytovania sociálnej služby v ZPB je usmerňovanie a monitorovanie prijímateľa sociálnej služby pri zabezpečovaní sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť v rámci zariadenia a základných sociálnych aktivít podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách.

Rozsah dohľadu poskytovaného v ZPB sa určuje v hodinách alebo súhrnom úkonov, pri ktorých fyzická osoba potrebuje dohľad.

V ZPB sa okrem dohľadu

- a) poskytujú odborné činnosti:
 1. ubytovanie,
 2. sociálne poradenstvo,
 3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- b) utvárajú podmienky na:
 1. prípravu stravy
 2. upratovanie
 3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.
- c) vykonáva sociálna rehabilitácia.

V ZPB sa sociálna služba poskytuje v bytovej budove najviac pre:

- a) šesť PSS v jednej bytovej jednotke a
- b) dvanásť PSS vo viacerých bytových jednotkách so spoločným hlavným vstupom k týmto k týmto bytovým jednotkám z verejnej komunikácie.

4. V **Rehabilitačnom stredisku** (ďalej len RHS) sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, ktorá je slabozraká, a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť.

V RHS sa

- a) poskytujú odborné činnosti:
 1. sociálna rehabilitácia,
 2. sociálne poradenstvo,
 3. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
 4. ubytovanie,
 5. stravovanie,
 6. pranie, upratovanie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

Ak sa v RHS poskytuje ambulantná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať stravovanie, ubytovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.

Ak sa poskytuje pobytová sociálna služba v rehabilitačnom stredisku, možno ju poskytovať len na určitý čas, najdlhšie na tri mesiace; túto lehotu možno predĺžiť len raz, najviac o tri mesiace.

V RHS sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

Článok III. Odborné činnosti

1. Sociálne poradenstvo v DSS Hrabiny je odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Hybnou silou poskytovania poradenstva je SP za pomoci ostatného personálu.

V DSS Hrabiny sa zameriavame na posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny, komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Základné sociálne poradenstvo je súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej v DSS Hrabiny. Špecializované sociálne poradenstvo je zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci.

V praxi DSS Hrabiny využíva experienciálny prístup ku klientovi, ktorý vníma klienta ako aktívnu bytosť s potenciálom k ďalšiemu rastu, zameriava sa na dosiahnutia vyššieho stavu vedomia, uvedomenia si svojich možností a schopnosť naučiť sa ich využívať. SP slúži iba ako katalyzátor, ktorý umožňuje a uľahčuje tento proces, pomáha klientovi uvedomiť si latentné možnosti pre konštruktívne zmeny seba samého, svojho okolia i fungovania vo vzťahoch k iným ľuďom.

2. Pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je odborná činnosť poskytovaná na základe posudku o odkázanosti na sociálnu službu. Posudok o odkázanosti na sociálnu službu vydáva vyšší územný celok na základe zdravotného posudku a sociálneho posudku. Posudok o odkázanosti na sociálnu službu obsahuje:

- a) stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- b) zoznam úkonov sebaobsluhy, zoznam úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a zoznam základných sociálnych aktivít, pri ktorých je fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a ich rozsah,
- c) návrh druhu sociálnej služby,
- d) určenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu.

V DSS Hrabiny vykonávame činnosti sebaobsluhy podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z.:

1. stravovanie a pitný režim,
2. vyprázdňovanie močového mechúra,
3. vyprázdňovanie hrubého čreva,
4. osobná hygiena,
5. celkový kúpeľ,
6. obliekanie, vyzliekanie,
7. zmena polohy, sedenie a státie,
8. pohyb po schodoch,
9. pohyb po rovine,
10. orientácia v prostredí,
11. dodržiavanie liečebného režimu,
12. potreba dohľadu.

Túto činnosť v DSS Hrabiny zabezpečujú opatrovatelky.

3. Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov je odborná činnosť, ktorá sa v DSS Hrabiny vykonáva so súhlasom plnoletej fyzickej osoby a je zameraná najmä na poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme fyzickej osoby.

Túto činnosť v DSS Hrabiny zabezpečujú SP.

4. Sociálna rehabilitácia je odborná činnosť, ktorá je v DSS Hrabiny zameraná na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobsluhe, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách s maximálnym využitím prirodzených zdrojov v rodine a komunite. Ide najmä o nácvik používania pomôcky, nácvik prác v domácnosti, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu a sociálnu komunikáciu. Základnou metódou pri sociálnej rehabilitácii je nácvik s cieľom doviest' prijímateľa sociálnej služby k tomu, aby kompenzoval svoj nedostatok na najvyššiu možnú mieru. Cieľom sociálnej rehabilitácie je optimálne a čo najrýchlejšie zaradenie prijímateľa sociálnej služby do plnohodnotného spoločenského života, jeho reintegrácia a resocializácia. Túto činnosť v DSS Hrabiny zabezpečujú inštruktori sociálnej rehabilitácie a vychovatelia.

5. Ošetrovateľská starostlivosť v zariadení DSS Hrabiny je v súlade s článkom 40 Ústavy SR, ktorá garantuje každému občanovi právo na ochranu zdravia.

Zákon č. 576/2004 o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov definuje zdravotnú starostlivosť ako súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby (ďalej len „osoba“), zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, **ošetrovateľskú starostlivosť** a pôrodnú asistenciu.

Ošetrovateľská starostlivosť je zdravotná starostlivosť, ktorú poskytuje sestra s odbornou spôsobilosťou metódou ošetrovateľského procesu v rámci ošetrovateľskej praxe. Ošetrovateľská prax je praktické uskutočňovanie činnosti sestry pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti a pri riadení a poskytovaní ambulantnej zdravotnej starostlivosti a ústavnej zdravotnej starostlivosti metódou ošetrovateľského procesu.

Ošetrovateľská prax zahŕňa najmä:

- a) vyhodnocovanie ošetrovateľských potrieb a zdrojov ich zabezpečovania,
- b) vedenie ošetrovateľskej dokumentácie, ktorá je súčasťou zdravotnej dokumentácie, a vyhodnocovanie výsledkov ošetrovateľskej starostlivosti,
- c) výchovu pacienta k podpore, udržiavaniu a obnove zdravia a poskytovanie informácií o potrebnej ošetrovateľskej starostlivosti,
- d) výchovu zdravotníckych pracovníkov v ošetrovateľstve a k profesionálnej etike,
- e) spoluprácu s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi a s inými odbornými pracovníkmi v zdravotníctve príslušného zdravotníckeho zariadenia a spoluprácu s inými fyzickými osobami a právnickými osobami pri plánovaní, poskytovaní, koordinácii a vyhodnocovaní ošetrovateľskej starostlivosti.

Rozsah ošetrovateľskej praxe je poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v rámci neodkladnej starostlivosti, prevencie, diagnostiky, liečby a dispenzarizácie.

Zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná so súhlasom prijímateľa sociálnej služby resp. zákonného zástupcu a s podpísaným informovaným súhlasom u príslušného lekára a v zdravotníckom zariadení.

V DSS Hrabiny ošetrovateľskú starostlivosť zabezpečujú sestry s odbornou spôsobilosťou podľa § 22 ods. 7 a 8 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, a pomocní zdravotnícki zamestnanci – opatrovatelky.

Sestry vykonávajúce zdravotné výkony v rámci ošetrovateľskej starostlivosti spĺňajú kvalifikačné predpoklady:

- sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v odboroch vnútorného lekárstva,
- sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v komunite,
- sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v psychiatrii,
- sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii,
- sestra s vyšším odborným vzdelaním v študijnom odbore diplomovaná detská sestra.

Komplexná ošetrovateľská starostlivosť je zabezpečená sestrami v nepretržitej prevádzke na lôžkovom oddelení a ambulantnou sestrou. Sestra v rámci svojich kompetencií zodpovedá za sledovanie bio-psycho-sociálneho stavu prijímateľa sociálnej služby. V rámci vykonávania komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti spolupracuje sestra so všeobecnými lekármi a odbornými lekármi. Ošetrovateľské výkony a činnosti vykonáva na základe ordinácií lekára a samostatne zodpovedá za ošetrovateľské činnosti zamerané na uspokojovanie potrieb prijímateľa sociálnej služby. Ošetrovateľskú starostlivosť vykonáva metódou ošetrovateľského procesu pričom organizuje a zabezpečuje plnenie intervencií v poradi, ktoré zodpovedá potrebám klienta.

Sestra pri výkone povolania dodržiava etický kódex sestry a etický kódex zamestnanca DSS Hrabiny.

Ošetrovateľská starostlivosť (výber najčastejších úkonov):

- Sledovanie zdravotného stavu PSS – zmeny.
- Hygienická starostlivosť – ranná a večerná toaleta, celkový kúpeľ, starostlivosť o zuby a dutinu ústnu.
- Podávanie stravy kŕmenie a pomoc pri jedení.
- Sledovanie príjmu potravy a tekutín.
- Sledovanie vyprázdňovania moču a stolice.
- Podávanie očistnej klyzmy.
- Cievkovanie.
- Starostlivosť o drény, permanentné močové katétre, kanyly a stómie.
- Odsávanie sekrétov z dýchacích ciest.
- Inhalovanie, lavážovanie, poklepová drenáž dýchacích ciest.
- Aplikácia zábalov a obkladov.
- Prevencia dekubitov.

-
- Iné zdravotné úkony.
 - Prvá pomoc pri úrazoch a náhlych život ohrozujúcich zmenách zdravotného stavu.
 - Zabezpečenie preventívnych prehliadok u klientov.
 - Zabezpečenie sprievodu pre klienta na diagnostické a terapeutické vyšetrenia.
 - Vedenie ošetrovateľskej dokumentácie.

Ošetrovateľské výkony na základe indikácie / poverenia lekára:

- Príprava PSS na diagnostické a terapeutické výkony.
- Meranie a hodnotenie fyziologických funkcií (tlak krvi, pulz, telesná teplota, frekvencia dýchania, výška, telesná hmotnosť).
- Aplikácia injekcií a parenterálnej výživy.
- Podávanie liekov.
- Odbery biologického materiálu.
- Ošetrovanie a preväzy rán.
- Zavádzanie nasogastrickej sondy.
- Aplikácia kyslíkovej liečby.
- Podávanie liekov všetkými dostupnými formami.
- Aplikácia intravenózných injekcií a parenterálnej výživy na základe poverenia lekára.

Sestra vykonáva ošetrovateľské výkony podľa vypracovaných Ošetrovateľských štandardov. Pomocní zdravotnícky zamestnanci – opatrovatelky vykonávajú pomocné opatrovateľské činnosti (napr. starostlivosť o bielizeň, poriadok a čistotu priestorov, pomoc pri sebaobslužných úkonoch, pri stravovaní PSS a pod.). Podľa pokynov odborného zamestnanca vykonávajú pomocné výchovné činnosti, pripravujú prijímateľa sociálnej služby k činnostiam a na vychádzky. Starajú sa o bezpečné a etické prostredie a o bezpečnosť prijímateľa sociálnej služby. Dodržiavajú etický kódex zamestnanca DSS Hrabiny.

Opatrovateľská starostlivosť (výber najčastejších úkonov):

- Starostlivosť o ošatenie.
- Starostlivosť o celkovú hygienu klienta – dohľad, pomoc a zabezpečenie osobnej hygieny - celkový kúpeľ, ranná a večerná toaleta, starostlivosť o zuby a nechty, celková úprava a čistota PSS, vedenie PSS k samostatnosti v osobnej hygiene.
- Starostlivosť o čistoty a úpravy izieb – dohľad a zabezpečenie poriadku a čistoty izieb vrátane skriň PSS, v prípade potreby zabezpečí nápravu osobne alebo v spolupráci s PSS.
- Zabezpečenie stolovania a kŕmenie – príprava jedálne k stolovaniu, pomoc pri jedení a kŕmenie imobilných PSS a v neprítomnosti upratovačky umytie riadu a zabezpečenie čistoty jedálne (kuchyniek).
- Nočná služba – pravidelne každé hodinu sleduje PSS a v prípade potreby podľa zdravotného stavu aj častejšie.
- Sanitácia kúpeľní a WC.
- Denný prehľad stravníkov.
- Sledovanie a zaznamenávanie správania PSS.
- Sledovanie zmien zdravotného stavu PSS.

Lekársku starostlivosť pre DSS Hrabiny zabezpečujú:

- Všeobecný lekár pre dospelých.
- Všeobecný lekár pre deti a dorast.
- Lekár o odbore psychiatria.
- Lekár v odbore fyziatria a balneológia.
- Lekár v odbore detská neurológia.
- Lekár v odbore stomatológia.

Spolupracujúci lekári poskytujú zdravotnú starostlivosť priamo v DSS Hrabiny podľa potreby po dohode s ambulatnou sestrou, prípadne v mieste sídla príslušnej ambulancie.

Odbornú lekársku starostlivosť v prípade potreby, zabezpečujú odborní lekári prostredníctvom odborných ambulancií: neurologická, kardiologická, gynekologická, chirurgická, pneumologická, dermatovenerologická, urologická, očná, ORL, endokrinologická a iné. Najbližšími lôžkovými zdravotníckymi zariadeniami sú Všeobecná nemocnica v Žiari nad Hronom, Nemocnica Zvolen, FNŠP F.D.R. Banská Bystrica a DFN Banská Bystrica.

V prípade náhlej zmeny zdravotného stavu, v prípade ohrozenia života alebo zdravia PSS je sestrou privolaná Záchranná zdravotná služba.

V súlade so zákonom 576/2004 Z.z. má PSS/zákonný zástupca právo na výber poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a môže uzavrieť dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti so všeobecným lekárom pre dospelých a všeobecným lekárom pre deti a dorast, ktorí zabezpečujú poskytovanie zdravotnej starostlivosti pre DSS Hrabiny.

Pri nástupe do zariadenia je potrebné predložiť:

- preukaz poistenca,
- preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím (ak ho PSS vlastní),
- výpis zo zdravotnej dokumentácie prípadne kompletnú zdravotnú dokumentáciu,
- potvrdenie o bezinfekčnosti nie staršie ako 3 dni,
- kompenzačné pomôcky,
- lieky na 1 mesiac.

Prevzaté doklady, kompenzačné pomôcky a iné osobné veci PSS, odovzdané pri nástupe do zariadenia sa zapíšu a založia do spisu PSS.

Kompenzačné pomôcky a všetky osobné veci PSS musia byť riadne označené menom PSS. Za označenie osobných vecí a zápis zodpovedá hlavná sestra a sociálny pracovník zariadenia, ktorí zabezpečujú prijatie PSS do zariadenia.

Ak počas pobytu dôjde k akútnemu ochoreniu PSS zabezpečí DSS transport k lekárovi prípadne sestra privolá lekára do zariadenia. Ak sa jedná o maloletého PSS prípadne PSS zbaveného spôsobilosti na právne úkony sprevádza ho na vyšetrenie aj zákonný zástupca. PSS s akútnym ochorením sa podľa možnosti lieči doma alebo je dočasne umiestnený na lôžkové oddelenie na izolačnú izbu, kde je zabezpečená komplexná ošetrovateľská starostlivosť.

6. Rozvoj pracovných zručností je odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov a zručností fyzickej osoby pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Rozvoj pracovných zručností je jeden z najvýznamnejších a najúčinnějších rehabilitačných prostriedkov tým, že pôsobí cez motorickú oblasť, ktorá je dobre prístupná. Dôležitým faktorom pri rozvoji pracovných zručností je striedanie aktivity, oddychu, napätia, uvoľnenia, čím sa u PSS dosahuje pocit uspokojenia a sebaistoty. Stimuluje sa aktivita mozgovej kôry, vyvolávajú sa optimistické emócie, prebúdajú sa životné záujmy a kladne sa ovplyvňujú vzťahy medzi klientmi navzájom, ako aj pracovníkmi a okolitým obyvateľstvom.

Rozvoj pracovných zručností v DSS Hrabiny:

- **Tvorivé dielne:**
- **Pracovné činnosti.**

1. Rozvoj pracovných zručností v Dennom centre.

Rozvoj pracovných zručností je zahrnutý v plánoch práce výchovných pracovníkov a inštruktorov sociálnej rehabilitácie a rovnako je zapracovaný v individuálnych plánoch klientov nášho zariadenia.

Článok IV. Obslužné činnosti

1. Ubytovanie

Ubytovanie je poskytovanie bývania v obytnej miestnosti alebo v jej časti s príslušenstvom, užívanie spoločných priestorov a poskytovanie vecných plnení spojených s ubytovaním. Ubytovanie v DSS Hrabiny je poskytované v dvoj lôžkových a jednolôžkových izbách.

Základné vybavenie izieb:

- stále lôžko pre ubytovaného,
- nočný stolík pre každého ubytovaného,
- spoločný stôl v každej izbe,
- nástenný vešiak,
- jednodielna skriňa pre každého ubytovaného,
- odkladací priestor na lôžkoviny,
- nádoba na odpadky,
- matrac,
- vankúš, paplón, plachta, obliečky.

V DSS Hrabiny sa nachádzajú spoločné priestory – spoločenské miestnosti, jedálne, chodby, schodištia, miestnosti na rozvoj pracovných zručností, snoezelen, muzikoterapeutická miestnosť, oddychová miestnosť, miestnosť pre návštevy, miestnosti pre sociálne terapie, športové aktivity a podobne.

DSS Hrabiny je ústretový a v rámci možností umožňuje klientom zariadiť si svoju izbu podľa vlastného prania a vkusu, ide najmä o osobné veci PSS, s vylúčením predmetov, ktoré môžu ohroziť buď klienta, alebo jeho spolubývajúceho.

DSS Hrabiny rešpektuje, že PSS dáva pocit súkromia nielen to, s kým môže /prípadne musí/ obývať izbu, ale i pravidlo určujúce za akých okolností sa môže do izby vstupovať. Pokiaľ sú vytvorené možnosti, môže si PSS vybrať svojho spolubývajúceho.

Zmena izby prípadne lôžka PSS je možná na základe dohody sociálnej pracovníčky, hlavnej sestry, vedúcej a klienta. Pri umiestňovaní a prípadnom premiestňovaní klienta sa prihliada hlavne na jeho zdravotný stav, povahové vlastnosti, alebo zmenu iných okolností. V prípade konfliktu medzi PSS, ktorí nedokážu sami riešiť, zariadenie sa pokúsi nájsť najlepší spôsob premiestnenia PSS tak, aby sa predišlo ďalším nezhodám. Ak vzniknú nepredvídateľné okolnosti počas poskytovania SS u PSS, zariadenie premiestni klienta s rešpektovaním všetkých jeho potrieb na inú izbu.

DSS Hrabiny dbá na nenarušovanie osobného priestoru PSS okrem situácie, ktorá neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu života, zdravia alebo majetku.

PSS má nárok na dovolenku podľa platného Všeobecne záväzného nariadenia Banskobystrického kraja. Príchod a odchod PSS zo zariadenia je potrebné nahlasovať sociálnej pracovníčke. Dovolenku odporúčame nahlasovať minimálne 2 dni vopred z dôvodu nahlasovania na odber stravy v kuchyni.

2. Stravovanie

Stravovanie je poskytovanie stravy v súlade so zásadami zdravej výživy a s prihliadnutím na vek a zdravotný stav prijímateľov sociálnej služby podľa stravných jednotiek. Za stravnú jednotku sa považujú náklady na suroviny. Za celkovú hodnotu stravy sa považujú náklady na suroviny a režijné náklady na prípravu stravy.

V DSS Hrabiny :

- PSS od 0 – 3 rokov : I. veková kategória,
- PSS od 3 – 6 rokov : II. veková kategória,
- PSS od 6 – 10 rokov : III. veková kategória,
- PSS od 10 – 18 rokov : IV. veková kategória,
- PSS od 18 – 60 rokov : V. veková kategória.

Stravovanie PSS je zabezpečené v DSS Hrabiny prípravou racionálnej stravy vo vlastnej stravovacej prevádzke.

Štruktúra celodennej stravej jednotky pri poskytovaní sociálnej služby v zariadení s celoročnou pobytovou sociálnou službou alebo týždennou pobytovou sociálnou službou:

- raňajky,
- desiata,
- obed,
- olovrant,
- večera.

PSS, ktorému sa poskytuje sociálna služba v zariadení celoročnou pobytovou sociálnou službou alebo týždennou pobytovou sociálnou službou s poskytovaním stravovania je povinný odobrať v rámci tejto sociálnej služby aspoň dve jedlá denne, z ktorých jedno musí

byť obed alebo večera. Prijímateľ sociálnej služby v zariadení s ambulatnou sociálnou službou s poskytovaním stravovania je povinný odobrať v rámci tejto sociálnej služby aspoň jedno jedlo denne. V čase prerušenia poskytovaných služieb v zariadení t. j. opustenie zariadenia z dôvodu dovolenky sa odporúča odber stravy minimálne dva dni vopred odhlásiť.

PSS v ZPB sa podľa zákona o sociálnych službách utvárajú podmienky na prípravu stravy.

Strava sa v zariadení pripravuje podľa jedálneho lístka. Jedálny lístok zostavuje stravovacia komisia zriadená riaditeľom zariadenia. Stravovacia komisia spolupracuje pri spracovaní jedálneho lístka, pri dodržiavaní zásad stolovania, hygieny prípravy a vydávania stravy, sleduje čas vydávania stravy, podáva podnety a návrhy na zmenu v oblasti stravovania, kontroluje vedenie evidencie vzoriek stravy a pod.

Jedálny lístok poskytovateľ sociálnej služby zostavuje na nastávajúci týždeň vopred. Jedálny lístok musí byť schválený a podpísaný zamestnancami zariadenia. Je vystavený na viditeľnom mieste k nahliadnutiu tak, aby bol dostupný všetkým PSS. Každá zmena v jedálnom lístku musí byť vyznačená. Jedálny lístok zariadenie prispôsobuje aj miestnym podmienkam, krajovým zvyklostiam, požiadavkám cirkevného kalendára, reálnym požiadavkám PSS, ako aj možnosti finančných limitov zariadenia. Pitný režim je zabezpečovaný po celý rok s dôrazom na letné mesiace.

Na stravovanie majú PSS k dispozícii jedálne. Podávanie jedla PSS zabezpečí zdravotnícky personál, alebo opatrovateľka vrátane krmenia.

3. Upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva

Upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva je zabezpečená vo vlastnej réžii DSS Hrabiny.

Upratovaním sa rozumie najmä pravidelná mechanická očista a dezinfekcia umývatelných plôch, vysávanie a tepovanie kobercov a tkanín, umývanie okien, utieranie prachu priestorov obytnej miestnosti, príslušenstva obytnej miestnosti, spoločných priestorov, ako aj zabezpečenie čistiacich prostriedkov, pomôcok, energií a pracovnej sily. Práním sa rozumie najmä triedenie, namáčanie, predpieranie, dezinfekcia a pranie bielizne a šatstva. Žehlením sa rozumie triedenie, ukladanie, žehlenie a magľovanie bielizne a šatstva. Údržbou šatstva sa rozumie oprava a úprava osobného šatstva – prišívanie gombíkov, zašívanie poškodených častí, označovanie šatstva.

Pri ambulatnej sociálnej službe sa neposkytuje pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

Skladovanie čistej bielizne je zabezpečené v skladoch. Špinavá bielizeň je skladovaná oddelene. Každý ubytovaný má poskytovanú čistú posteľnú bielizeň a jej výmena je spravidla každý týždeň v mesiaci, alebo podľa potreby. Bielizeň a šatstvo PSS je označená menom PSS. Ak sa ošatenie PSS doplní, je potrebné doplniť aj označenie.

Článok V. Ďalšie činnosti

1. Osobné vybavenie

Osobným vybavením je šatstvo, obuv, hygienické potreby, školské potreby a iné veci osobnej potreby.

PSS si osobné vybavenie zabezpečujú z vlastných finančných prostriedkov. DSS Hrabiny poskytuje osobné vybavenie PSS, ktorým sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, za predpokladu, že si PSS osobné vybavenie nemôže zabezpečiť sám. Nevyhnutné ošatenie a obuv sa poskytuje PSS, ktorý si nevie alebo nemôže zabezpečiť nevyhnutné ošatenie a obuv v rozsahu potrebnom na zachovanie ľudskej dôstojnosti. Za nevyhnutné ošatenie a obuv sa považuje aj použité ošatenie a obuv. Poskytnutie a rozsah osobného vybavenia a nevyhnutného ošatenia a obuvi určí riaditeľ, ak si ho prijímateľ nevie alebo nemôže zabezpečiť /zo svojho príjmu, majetku alebo prostredníctvom svojej rodiny/, s prihliadnutím na potreby prijímateľa, jeho zdravotný stav, účasť na pracovnej terapii ap.

2. Úschova cenných vecí

PSS, ktorému sa poskytuje sociálna služba v zariadení celoročnou pobytovou sociálnou službou alebo týždennou pobytovou sociálnou službou je DSS Hrabiny povinný prevziať do úschovy cenné veci vrátane vkladných knižiek, cenných papierov PSS, ktorý o ich úschovu požiada pri nástupe do zariadenia alebo počas poskytovania sociálnej služby v ňom, na základe písomnej dohody o úschove cenných vecí. Peňažná hotovosť sa prijíma do úschovy na základe pokladničného dokladu a ďalej sa vedie na peňažnom konte prijímateľa.

Cenné veci prevzaté do úschovy sa označia tak, aby sa vylúčila ich zámena. DSS Hrabiny vykoná jedenkrát za kalendárny štvrt'rok inventarizáciu peňažnej hotovosti. V prípade úmrtia PSS DSS Hrabiny najneskôr do troch pracovných dní vyhotoví protokol o majetku a veciach prijímateľa, vrátane cenných vecí a tento prihlási do dedičského konania.

Za neuschované veci, cenné predmety, peniaze a vkladné knižky DSS Hrabiny nezodpovedá.

Osobné veci a predmety, ktoré si PSS do zariadenia priniesol zostávajú jeho osobným majetkom.

3. Záujmová činnosť

Záujmová činnosť je kultúrna činnosť, spoločenská činnosť, športová činnosť a rekreačná činnosť, ktoré sú zamerané na podporu, rozvoj schopností a zručností prijímateľa sociálnej služby, na podporu jeho socializácie a sociálnej integrácie.

Popoludňajšie aktivity majú voľnejší, oddychový charakter. DSS Hrabiny využíva :

1. Prvky aktívnej a pasívnej relaxácie,
2. Športové a pohybové hry,
3. Pobyt vonku,
4. Záujmová a rekreačná činnosť, ktorá umožňuje klientom realizovať ich individuálne záujmy, kultúrne aktivity, všetko s prihliadnutím na individualitu klienta, jeho individuálne potreby a jedinečnosť jeho zdravotného znevýhodnenia.

Pri realizácii voľnočasových aktivít sa využívajú dve formy:

- a) organizované – krúžková činnosť,
 - kultúrno – spoločenská činnosť,
 - športovo – rekreačná činnosť,
 - záujmové pracovné zameranie.

- b) neorganizované – podmienené individuálnymi, subjektívnymi predstavami jednotlivcov, zamerané na uspokojovanie vlastných potrieb,

- oddychovo – pasívna forma (počúvanie hudby, sledovanie masmédií, návšteva kultúrnych podujatí, prechádzky,...),
- aktívna forma – zamerané na spontánnu činnosť.

PSS majú možnosť navštevovať záujmové krúžky.

PSS si môže vybrať alebo sám navrhnúť aktivitu alebo terapiu ktorej by sa chcel zúčastniť. Zariadenie rešpektuje jeho zdravotný stav, psychické a fyzické možnosti a schopnosti.

Kultúrna činnosť a sociointegračné aktivity

V rámci sociálnej integrácie, nácviku sociálneho správania DSS Hrabiny realizuje rôzne výlety, exkurzie, návštevy úradných inštitúcií, inštitúcií služieb, tvorivé dielne.

Spolupracujeme s miestnymi i regionálnymi inštitúciami – CVC Nová Baňa, DSS Krškany, ŠZŠ Levice, Nadácia Dr. Klauna, OZ Milan Štefánik ai.

Organizujeme rozličné kultúrne podujatia na domácej pôde DSS ale i návštevy rozličných kultúrnych, spoločenských akcií a podujatí mimo DSS.

Športová činnosť

Aktívne podporujeme pozitívny vzťah k športu u klientov nášho zariadenia – boccia, stolný tenis, futbal a i. Organizujeme a participujeme na príprave rozličných športových podujatí na miestnej i regionálnej úrovni. Zapájame sa do rozličných miestnych, regionálnych, národných i medzinárodných športových súťaží.

Iné činnosti

DSS Hrabiny poskytuje klientom zariadenia okrem činností daných prioritne pre poskytovanie sociálnej služby v DSS, aj činnosti, ktoré nie sú pre DSS explicitne určené, čím sa umožňuje poskytovanie a zabezpečovanie sociálnych služieb pre klientov nášho DSS v čo najplnohodnotnejšej miere, čo najprofesionálnejšie, najkomplexnejšie a hlavne v súlade s dosiahnutím čo najväčšej možnej miery socializácie, samostatnosti klientov nášho zariadenia s prihliadnutím na ich individualitu a stupeň zdravotného znevýhodnenia.

Poskytovanie prepravy osobným motorovým vozidlom sa využíva najmä v prípade prevozu PSS na lekárske vyšetrenie. Jedná sa o činnosť, ktorá sa nahrádza samostatne a je upravená inou zmluvou – teda nie zmluvou o poskytovaní sociálnej služby.

Zariadenie v prípade požiadavky PSS zabezpečí – manikúru, pedikúru a kadernícke služby.

Sociálne terapie

Muzikoterapia – ide o účinok melódie, rytmu, harmónie a vyvolanie príjemných predstáv. Rytmická výchova je dôležitá pri zostávajúcom vývine motoriky a v sociálnom vývine.

Hudba pomáha uvoľniť sa, ale aj vyjadriť svoje potreby. Využíva sa spev, hra na jednoduchých rytmických nástrojoch, rytmicko – pohybové cvičenia spojené s riekankami,

hranie na telo, pantomíma stimulovaná hudbou, muzikomaľba. Takisto sa využíva hudobná relaxácia (psychické a telesné uvoľnenie počas telesného pokoja).

V rámci muzikoterapie majú možnosť klienti nášho zariadenia navštevovať Krúžok afrických bubnov.

Biblioterapia – využíva pôsobenie kníh na klienta.

Biblioterapia využíva literárne diela, ale aj vlastnú tvorbu. Predpokladá sa, že v literatúre sa postupne odrazili všetky problémy z detstva v rôznom vekovom období. Takto môžu klienti konfrontovať vlastné názory s názormi hrdinov, ale aj s ostatnými v skupine a spoločne hľadať rozličné riešenia konfliktov. Spoločné čítanie najmä u mladších detí vyvoláva pocit blízkosti a príležitosť k dôverným rozhovorom. U mládeže sa môže pokračovať diskusiou a výmenou názorov. Je to spôsob ako odbúravať napätie. Často sa využíva technika nedokončených príbehov, kde klient môže pokračovať hodnotiť, aký význam by malo pre hrdinu dané riešenie alebo iné, ktoré sa navrhne. Do biblioterapie patrí aj písanie listov, odkazov, básní, denníkov, životopisov, poviedok, rozprávok, scenárov.

V rámci biblioterapie majú možnosť klienti nášho zariadenia navštevovať Čitateľský krúžok.

Aromaterapia – používanie éterických olejov (silíc) je známe už z dávnej minulosti, najmenej od roku 4500 pred n. l., keď z nich pripravovali Egyptania parfumy a lieky. Ich kňazi používali éterické oleje aj pri balzamovaní a stopy týchto olejov možno nájsť ešte dnes na múmiách starých tritisíc rokov. Tieto dávne poznatky uchovávali grécki, rímski a arabskí lekári, ktorých vedecké objavy ovplyvňovali medicínu po dlhé stáročia. Modernú aromaterapiu začal používať francúzsky chemik René-Maurice Gattefossé, ktorý v roku 1920 objavil liečivé vlastnosti éterického levanduľového oleja. Aromaterapia je používanie rôznych vôní, za účelom zlepšiť stav organizmu, podporu organizmu, relaxáciu. Aplikuje sa najmä formou inhalácie alebo kúpeľa.

Arteterapia – pojem arteterapia vychádza zo spojenia dvoch starovekých antických pojmov: z latinského slova „art, artis“, čo znamená „umenie“ a z gréckeho slova „therapón“, čo v pôvodnom zmysle slova predstavovalo „služobníka, sprievodcu a ošetrovateľa bohov“. V anglickom jazyku sa pojem „art“ používa v súvislosti s výtvarným prejavom a v súčasnosti sa termín arteterapia, uživa predovšetkým pre výtvarnú stránku expresivity.

Prvoradým cieľom arteterapie nie je vytvorenie umeleckého diela, ale prostredníctvom sebavyjadrenia, rozvíjania tvorivosti, schopnosti komunikovať a spracovaním osobne významnej témy dosiahnuť odstránenie alebo zmiernenie príznakov zdravotného znevýhodnenia klienta. Arteterapia umožňuje využiť hmatové, estetické a emocionálne zážitky. Vhodné techniky sú prstové hry, hry s tečúcou vodou, šteklenie rúk, tleskania, hry s pieskom, papierom, ražou a listami. Pre rozvoj hmatovej citlivosti a rozvoj jemnej motoriky rúk je to prstomaľba, kresba na zarosené okno, otáčanie rúk a nôh, obalovanie tela do rolí papiera. Arteterapia využíva fakt, že pri tvorbe je nutné využívať fantáziu, odkrýva ľudské vlastnosti, pohnútky, skryté názory a túžby. Nachádza skryté zákulisia v hĺbkach duše.

V rámci arteterapie majú možnosť klienti nášho zariadenia navštevovať Výtvarný krúžok.

Dramatoterapia – metóda práce s klientmi využívajúca rôzne formy hrania divadla – psychodráma, sociodráma, bábkové divadlo, rolové hry, pantomíma, etudy (precvičovanie

pohybov hlavy, tela, rúk, výrazu tváre, zafarbenia hlasu). Využíva sa prioritne na pozitívnu stimuláciu emocionálne a sociálne znevýhodnených klientov, korekciu ich správania, prežívania a postojov. Občania so zdravotným znevýhodnením sa učia prehrať podľa vlastných scenárov svoje aktuálne problémy. Cez hranie rolí sa môžu efektívne riešiť problémy, rozvíjať sociálne cítenie, tvorivosť, prehĺbovať spoluprácu, vzájomné vzťahy v skupine, uľahčovať pochopenie druhých. Rozvíja sa vyjadrovanie, tvorivosť, empatia, fantázia.

V rámci dramaterapie majú možnosť klienti nášho zariadenia navštevovať Literárno – dramatický krúžok Líščatá.

Terapia hrou – používa sa predovšetkým u detí s poruchami správania. V hre sa odrážajú skúsenosti dieťaťa, postoje, city, túžby i obavy. Hračky sa vyberajú podľa toho, aby sa primerane veku a schopnostiam stimuloval senzomotorický vývin. V hre sa s dieťaťom nacvičujú rôzne situácie, pričom je neskôr schopné prijať fiktívne vyriešenie situácie za svoje a tým vlastne rásť. U starších detí sa využívajú spoločenské, športové hry alebo psychohry.

Činnosťná terapia – cez konanie, prítlačlivú a zmysluplnú činnosť možno ovplyvniť klienta a tak u neho dosiahnuť pozitívne zmeny v konkrétnej oblasti, ktorá je znevýhodnená. Cieľom je stimulácia vývinu reči, myslenia a predstavivosti, sociálneho vývinu cez spoločné zamestnania (konštruktívne hry), podpora samostatnosti a orientácie v priestore, rehabilitácia narušených funkcií, náprava nevhodného správania a výchovných ťažkostí.

Psychomotorická terapia - pohybom sa dorozumievame so svojím okolím. Je to spôsob chôdze, držanie tela, mimika, stav hrubej a jemnej motoriky. Pri cvičeniach ide o stimuláciu neuromotoriky, zlepšenie spolupráce jednotlivých častí tela, cvičenie sebauvedomovania pri rôznych polohách tela a pohyboch, prežívanie radosti z dotykov, masáže a pohybové hry. Cvičí sa aj s pomocou zrkadla, pretože občan s mentálnym postihnutím sa v ňom učí kontrolovať pohyb a vlastnú koordináciu. Používa sa predovšetkým pantomíma, pohybové hry, pohybová dramatizácia, psychodráma a relaxačné techniky.

PSS si môže vybrať alebo sám navrhnúť aktivitu alebo terapiu ktorej by sa chcel zúčastniť. Zariadenie rešpektuje jeho zdravotný stav, psychické a fyzické možnosti a schopnosti.

Článok VI.

Prijímanie a predvolávanie občanov do DSS Hrabiny

Prijímanie občanov do DSS Hrabiny prebieha v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a Smernicou č. 005/2018/OSSZ vydanou BBSK .

- Občan resp. zákonný zástupca vyplní **Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu** a spolu s **Lekárskym nálezom na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu**, ktorý vyplní a potvrdí obvodný lekár, odošle Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja.
- ÚBBSK na základe zdravotného posudku a sociálneho posudku vyhotoví **posudok o odkázanosti na sociálnu službu a rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu**.
- Občan resp. zákonný zástupca po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu a posudku o odkázanosti na sociálnu službu vypíše **Žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby**. Žiadosť spolu s právoplatným rozhodnutím a posudkom o odkázanosti na sociálnu a s povinnými prílohami odošle Domovu sociálnych služieb Hrabiny.
- Pokiaľ Žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby obsahuje všetky predpísané náležitosti a prílohy, a je v DSS Hrabiny vhodné miesto, uzatvorí zariadenie s občanom, prípadne zákonným zástupcom Zmluvu o poskytovaní sociálnej služby.
- Vhodné miesto pre občana je také miesto v DSS Hrabiny, ktoré zodpovedá špecifickým podmienkam zariadenia vzhľadom k pohlaviu, zdravotnému stavu občana. Pohlavie občana vstupuje ako faktor vhodnosti v prípade dvoj lôžkovej izby.
- V prípade, ak v DSS Hrabiny nie je vhodné voľné miesto, žiadosť o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby sa zaradiť do poradovníka čakateľov do piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti. Poradovník sa vedie v elektronickej forme zvlášť na každý druh a formu sociálnej služby.
- Odmietnutie nástupu do DSS Hrabiny bez vážneho dôvodu, napr. hospitalizácia v zdravotníckom zariadení, choroba zdokladovaná potvrdením ošetrojúceho lekára a podobne, má za následok vyradenie z poradovníka čakateľov na sociálnu službu.
- Poradovník čakateľov administruje a ročne aktualizuje SP. Vedie sa v elektronickej forme s možnosťou aktuálneho vytlačenia. Dokument poradovníka obsahuje: druh a formu sociálnej služby, číslo poradia, dátum zaradenia do poradovníka, meno a priezvisko, dátum narodenia žiadateľa a stupeň odkázanosti na sociálnu službu.
- Ak sa uvoľnilo pre daného občana vhodné miesto v časovej postupnosti, v akej bol občan do poradovníka zaradený, DSS Hrabiny ho vyzve (ústne, písomne, alebo elektronicke) na vyjadrenie sa k uzatvoreniu Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.
- Žiadateľ vyzvaný na uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby je povinný svoje vyjadrenie (ústne, písomne alebo elektronicke) oznámiť SP do troch pracovných dní od doručenia výzvy.
- Ak vyzvaný občan oznámi súhlasné stanovisko k nástupu do zariadenia kontaktuje sociálnu pracovníčku DSS Hrabiny. SP zašle občanovi **predvolávací list** v ktorom uvedie deň predvolania k nástupu do zariadenia a taktiež uvedie doklady, ktoré bude potrebné doložiť pri nástupe do zariadenia.

Príjem klienta do DSS Hrabiny vykonáva sociálna pracovníčka, hlavná sestra a vedúca zariadenia. DSS Hrabiny ako poskytovateľ sociálnej služby uzatvorí s prijímateľom sociálnej

služby resp. jeho zákonným zástupcom **Zmluvu o poskytovaní sociálnej služby** v zmysle § 74 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby upravuje:

- predmet zmluvy,
- druh poskytovanej sociálnej služby,
- vecný rozsah a formu poskytovanej sociálnej služby,
- miesto poskytovania sociálnej služby,
- čas a deň začatia poskytovania sociálnej služby,
- úhradu za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia,
- práva a povinnosti zúčastnených strán,
- skončenie poskytovania sociálnej služby,
- neprítomnosť v zariadení sociálnych služieb,
- záverečné ustanovenia.

Po uzavretí Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby nastáva adaptačný proces prijímateľa sociálnej služby v DSS Hrabiny.

Článok VII.

Úhrada za poskytovanú sociálnu službu

1. Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby.
2. DSS Hrabiny určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v súlade so všeobecne záväzným nariadením vydaným BBSK.
3. Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku.
4. Prijímateľ sociálnej služby neplatí úhradu za odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti v čase jeho neprítomnosti okrem úhrady za ubytovanie, ak voľné miesto nie je na prechovaný čas obsadené inou fyzickou osobou a prijímateľ sociálnej služby a poskytovateľ sociálnej služby sa nedohodnú inak.
5. Po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí zostať v súlade s § 73 zákona o sociálnych službách prijímateľovi sociálnej služby mesačne z jeho príjmu 25 % sumy životného minima pri celoročnej pobytovej sociálnej službe, 60 % sumy životného minima pri týždennej pobytovej sociálnej službe a pri ambulantnej sociálnej službe suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Ak sa príjem prijímateľa sociálnej služby spoločne posudzuje a spoločne započítava s príjmami osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú a spoločne započítavajú, po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí zostať mesačne z ich príjmu najmenej 1,65-násobok sumy životného minima.
6. Výška celkovej sumy úhrady za platené služby v DSS Hrabiny sa v kalendárnom mesiaci určuje pri poskytovaní sociálnych služieb celoročnou pobytovou formou ako

- 30-násobok dennej sadzby za odborné, obslužné a ďalšie činnosti; týždenne alebo ambulantne ako 22-násobok dennej sadzby za odborné, obslužné a ďalšie činnosti.
7. Celková úhrada za sociálne služby sa určí ako súčet parciálnych úhrad za odborné, obslužné a ďalšie činnosti v kalendárnom mesiaci a zaokrúhľuje sa matematickým zaokrúhľovaním na dve desatinné miesta.
 8. Úhradu za poskytovanú sociálnu službu je prijímateľ povinný uhradiť za kalendárny mesiac, v ktorom sa služby prijímateľovi poskytujú, najneskôr však do 15. dňa nasledujúceho mesiaca prevodom na účet.
 9. Úhrada za sociálne služby sa mení v nadväznosti na zmenu zákona o sociálnych službách alebo VZN o úhradách, ktoré upravuje podľa potreby v nadväznosti na percentuálny nárast celkových bežných výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb a podlieha schvaľovaniu Zastupiteľstva BBSK, resp. v nadväznosti na zmenu rozsahu poskytovaných sociálnych služieb, čo sa realizuje prostredníctvom písomného dodatku k zmluve.
 10. Podrobný rozpis výpočtu úhrady za poskytovanú sociálnu službu je uvedený v kalkulačnom liste, ktorý tvorí prílohu zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.
 11. Ak prijímateľovi sociálnej služby nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.

Článok VIII.

Práva a povinnosti prijímateľa sociálnej služby

Práva prijímateľa sociálnej služby:

1. Prijímateľ má právo na poskytovanie sociálnej služby, ktorá umožňuje realizovať jeho základné ľudské práva a slobody, zachováva jeho ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ho k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jeho sociálnemu vylúčeniu a podporuje jeho začlenenie do spoločnosti.
2. Prijímateľ má právo aj na utvorenie podmienok na zabezpečenie osobného kontaktu, telefonického kontaktu, písomného kontaktu alebo elektronického kontaktu s osobou, ktorú si sám určí, najmä na účel ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, nadväzovania a udržiavania sociálnych väzieb s rodinou a komunitou a udržiavania partnerských vzťahov.
3. Prijímateľ má právo podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení prostredníctvom zvolených zástupcov prijímateľov sociálnej služby pri úprave domáceho poriadku, pri riešení vecí súvisiacich s podmienkami a kvalitou poskytovania sociálnych služieb a výbere aktivít vykonávaných vo voľnom čase.
4. Prijímateľ má právo na kvalitné poskytovanie sociálnej služby.
5. Prijímateľ má právo na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.

6. Prijímateľ má právo aj na nenarušovanie svojho osobného priestoru okrem situácie, ktorá neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu jeho života, zdravia alebo majetku, na ochranu práv a slobôd iných fyzických osôb alebo ochranu majetku zariadenia.
7. Prijímateľ má právo na náhradu škody spôsobenej poskytovateľom pri poskytovaní sociálnej služby alebo v priamej súvislosti s ňou.
8. Zákonný zástupca prijímateľa sociálnej služby má právo na informácie vo vzťahu k poskytovaným sociálnym službám, a to ústnou, písomnou či telefonickou formou.
9. Prijímateľ resp. zákonný zástupca prijímateľa má právo na podanie podnetu na zefektívnenie poskytovaných sociálnych služieb a to osobne formou individuálnych rozhovorov, rodičovských stretnutí alebo podaním podnetu do schránky podnetov DSS Hrabiny.
10. Zákonný zástupca prijímateľa sociálnej služby má právo na návštevu klienta v ktorýkoľvek deň, odporúčame návštevu realizovať v odporúčaných hodinách a v návštevnej miestnosti DSS Hrabiny. Počas svojej návštevy zákonný zástupca rešpektuje zákaz vstupu do určitých miestností určených pre zamestnancov DSS Hrabiny (napr. kuchynka zamestnancov a pod.)

Povinnosti prijímateľa sociálnej služby:

1. Prijímateľ je povinný písomne oznámiť BBSK do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie odkázanosti na sociálnu službu a poskytovateľovi sociálnej služby zmeny v príjmových pomeroch a majetkových pomeroch rozhodujúcich na určenie sumy úhrady za sociálnu službu.
2. Prijímateľ je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v poskytovateľom stanovenej výške a v termíne splatnosti.
3. Prijímateľ je povinný poskytovateľovi oznámiť výšku svojich príjmov a čestným vyhlásením preukázať výšku úspor a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny vo výške príjmu, úspor a zmeny v hodnote majetku, ktoré sú rozhodujúce na určenie sumy úhrady za sociálnu službu.
4. Prijímateľ je povinný na výzvu BBSK zúčastniť sa posúdenia zdravotného stavu a opätovného posúdenia zdravotného stavu v termíne určenom lekárom podľa zákona o sociálnych službách.
5. Prijímateľ resp. zákonný zástupca prijímateľa je povinný dodržiavať ustanovenia Domáceho poriadku DSS Hrabiny.
6. Prijímateľ vyhlasuje, že nezamlčal žiadne vážne skutočnosti súvisiace s jeho telesným alebo duševným zdravím, prípadne sociálnou situáciou, ktoré by mohli mať vplyv na poskytovanie sociálnej služby v zariadení.
7. Prijímateľ sociálnej služby musí dodržiavať zásady bezpečnosti, hygieny a protipožiarnej ochrany.
8. Prijímateľ nesmie ohrozovať zdravie svoje ani zdravie ostatných klientov.
9. Prijímateľ nesmie úmyselne poškodzovať majetok svoj ani majetok zariadenia.
10. Prijímateľ musí dodržiavať zásady slušného správania bez agresivity.
11. Prijímateľ neporušuje dobré mravy, ktoré narušujú občianske spolužitie v zariadení.

12. Zákonný zástupca prijímateľa sociálnej služby rešpektuje pracovné postupy zamestnancov DSS Hrabiny, nesnaží sa svojvoľne bez lekárskeho odporúčania zasahovať do liečebného procesu či iných metodických postupov zamestnancov.
13. Zákonný zástupca prijímateľa sociálnej služby sa správa v DSS Hrabiny eticky a slušne.
14. Zákonný zástupca prijímateľa sociálnej služby komunikuje s personálom DSS Hrabiny korektne a slušne.
15. Zákonný zástupca prijímateľa sociálnej služby sa podľa možností aktívne zapája do tvorby Individuálnych plánov klienta DSS.

Článok IX.

Práva a povinnosti poskytovateľa sociálnej služby

Práva poskytovateľa sociálnej služby:

1. Poverený zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby má právo v DSS Hrabiny vstúpiť do obytnej miestnosti aj bez súhlasu prijímateľa sociálnej služby, ktorému sa v nej poskytuje ubytovanie, ak vec neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu života, zdravia alebo majetku tejto fyzickej osoby, na ochranu práv a slobôd iných fyzických osôb alebo ochranu majetku DSS Hrabiny.

Povinnosti poskytovateľa sociálnej služby:

1. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností, poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni a spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby ambulantnou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.
2. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh poskytovania sociálnej služby z účasti prijímateľa sociálnej služby.
3. Poskytovateľ je povinný dodržiavať a postupovať podľa § 10 zákona o sociálnych službách pri používaní prostriedkov netelesného a telesného obmedzenia.
4. Poskytovateľ je povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s poskytovaním sociálnej služby prijímateľovi.
5. Poskytovateľ sociálnej služby nesmie podmieniť uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby peňažným plnením alebo nepeňažným plnením.

Článok X.**Telesné a netelesné obmedzenia**

1. V súlade so zákonom č. 448/2008 § 10 zariadení nie je možné používať prostriedky netelesného a telesného obmedzenia PSS. Ak je priamo ohrozený život alebo priamo ohrozené zdravie prijímateľa sociálnej služby alebo iných fyzických osôb, možno použiť prostriedky obmedzenia PSS, a to len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia.
2. Za prostriedky netelesného obmedzenia sa považuje zvládnutie situácie najmä verbálnou komunikáciou, odvrátením pozornosti alebo aktívnym počúvaním.
3. Za prostriedky telesného obmedzenia sa považuje zvládnutie situácie použitím rôznych špeciálnych úchopov, umiestnením prijímateľa sociálnej služby do miestnosti, ktorá je určená na bezpečný pobyt alebo použitím liekov na základe pokynu lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria.
4. Použitie prostriedkov obmedzenia netelesnej povahy prijímateľa sociálnej služby má prednosť pred použitím prostriedkov telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby. Nevyhnutné telesné obmedzenie nariaduje, schvaľuje alebo dodatočne bezodkladne schvaľuje lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria a písomne sa k nemu vyjadruje sociálny pracovník zariadenia. Použitie liekov nemožno dodatočne schvaľovať. Telesné a netelesné obmedzenie prijímateľa sociálnej služby musí byť zaznamenané v registri telesných a netelesných obmedzení. Za zápis do registra telesných a netelesných obmedzení zodpovedá službukonajúca sestra lôžkového oddelenia. Za dodatočné bezodkladné schválenie lekárom v špecializačnom odbore psychiatria zodpovedá hlavná sestra zariadenia.
5. Register obmedzení obsahuje zápis každého obmedzenia prijímateľa sociálnej služby s uvedením jeho mena, priezviska a dátumu narodenia, spôsob a dôvody obmedzenia prijímateľa sociálnej služby, dátum a čas trvania tohto obmedzenia, opis okolností, ktoré viedli k obmedzeniu prijímateľa sociálnej služby, s uvedením príčiny nevyhnutného obmedzenia, opatrenia prijaté na zamedzenie opakovania situácie, pri ktorej bolo nevyhnutné použiť obmedzenie, meno, priezvisko a podpis lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria, ktorý obmedzenie nariadil a schválil, alebo dodatočne bezodkladne schválil, meno, priezvisko a podpis sociálneho pracovníka, ktorý sa k použitiu obmedzenia písomne vyjadril a popis zranení, ktoré utrpeli zúčastnené fyzické osoby.
6. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný každý zápis obmedzenia prijímateľa sociálnej služby a údaje uvedené v registri obmedzení bezodkladne po použití prostriedkov obmedzenia oznámiť ministerstvu. Za nahlásenie zápisu do registra obmedzení zodpovedá hlavná sestra zariadenia.
7. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný o použití prostriedkov obmedzenia prijímateľa sociálnej služby informovať bezodkladne zákonného zástupcu prijímateľa sociálnej služby alebo súdom ustanoveného opatrovníka. Ak je súdom ustanovený

opatrovník prijímateľa sociálnej služby zariadenie, poskytovateľ sociálnych služieb je povinný o použití prostriedkov obmedzenia prijímateľa sociálnej služby informovať bezodkladne blízku osobu prijímateľa sociálnej služby. Za informovanie zákonného zástupcu, opatrovníka a blízkej osoby zodpovedá sociálny pracovník zariadenia.

Článok XI.

Individuálny plán prijímateľa sociálnej služby

1. DSS Hrabiny má písomne vypracovaný individuálny plán pre každého PSS tak, aby bol zrozumiteľný aj PSS a jeho rodine a komunitu.
2. DSS Hrabiny zabezpečuje, aby individuálny plán bol plánom PSS, ktorý sa aktívne zúčastňuje na jeho tvorbe a realizácii.
3. Účasť na individuálnom plánovaní je slobodnou voľbou PSS, ktorý ju vyjadruje písomnou formou.
4. DSS Hrabiny plánuje, realizuje a hodnotí priebeh poskytovania sociálnej služby spoločne s PSS s ohľadom na jeho osobné ciele a možnosti. Cieľom individuálneho plánu je vytvoriť takú podporu, aby mohol PSS žiť zmysluplný a čo najsamostatnejší život.
5. VÚPsK určí kľúčového pracovníka, ktorého si PSS vybral na základe osobnej preferencie v procese individuálneho plánovania. Počet individuálnych plánov koordinovaných jedným kľúčovým pracovníkom zohľadňuje mieru intenzity potrebnej podpory PSS.
6. Metódy spolupráce s PSS sú akceptované PSS a jeho rodinu. Pri metódach spolupráce je dodržiavaný princíp tímovej a multidisciplinárnej spolupráce.
7. Individuálny plán PSS a jeho realizácia sa zaznamenáva do informačného systému Cygnus. Hodnotenie individuálneho plánu sa uskutočňuje raz za pol roka.

Článok XI.

Spolupráca a návštevy

Nesmierne dôležitým faktorom pri plnohodnotnom a profesionálnom poskytovaní sociálnych služieb je multidisciplinárny prístup zamestnancov zariadenia, spolupráca s rodinnými príslušníkmi klientov DSS, ich rodinou a v neposlednom rade s verejnosťou.

Spolupráca s rodinou

Nezastupiteľnú úlohu pri poskytovaní komplexných sociálnych služieb zohráva spolupráca s rodinou klienta.

V rámci tejto spolupráce sa snažíme udržiavať korektnú komunikáciu s rodičmi našich klientov, s ich rodinnými príslušníkmi. Snažíme sa o to, aby táto komunikácia bola efektívna a smerovala k naplneniu potrieb klienta, jeho želaní a zabezpečeniu čo najkvalitnejšej a najprofesionálnejšej sociálnej služby.

Pre rodičov organizuje DSS Hrabiny „rodičovské združenia“ – ide o stretnutia rodičov, zamestnancov, klientov, kde má rodina možnosť nielen sa informovať o stave svojho príbuzného, ale sa aj aktívne zúčastňovať tvorby programov rozvoja.

Rodičia a rodinní príslušníci majú možnosť zúčastňovať sa aj rozličných aktivít realizovaných našim zariadením – napr. účasť na benefičných koncertoch, kultúrnych podujatiach a pod.

Návštevy

Rodinní príslušníci majú právo občana umiestneného v DSS Hrabiny navštevovať v ktorýkoľvek deň /v pracovných dňoch, v dňoch pracovného voľna a pracovného pokoja, počas víkendov aj sviatkov/. Návšteva sa zaeviduje v Knihe návštev, ktorá sa nachádza na každom oddelení v inšpekčnej miestnosti. V našom zariadení máme pre tieto účely zriadenú návštevnu miestnosť, kde môžu tráviť rodinní príslušníci čas počas svojej návštevy v našom zariadení. Svoju návštevu ohlásia vopred službukonajúcemu personálu. Návštevne hodiny sú neobmedzené. Odporúča sa dodržiavanie nočného klľudu PSS, ktorý je od 22:00 hod. do 06:00 hod. V čase nočného pokoja sa zariadenie uzamyká. PSS sa odporúča rešpektovať nočný klľud (vyhýbanie sa hluku).

Vo vzťahu k návštevým hodinám odporúčame realizovať návštevy klientov na lôžkovom oddelení vzhľadom na ošetrovateľský a opatrovateľský režim v:

Pondelok – Piatok : 14:00 hod. – 17:00 hod.

Sobota – Nedeľa: 09:00 hod – 11:00 hod.

13:00 hod – 18:00 hod.

Tento čas je odporúčaný z dôvodu nenarúšania chodu bežnej prevádzky nášho zariadenia a tak poskytovania efektívnych sociálnych služieb našim klientom. Rovnako odporúčame zdržiavať sa počas návštevy klientov zariadenia v priestoroch DSS. Návšteva nenarušuje pokoj a poriadok v zariadení.

Návštevy je možné obmedziť na základe:

- odporúčania lekára z dôvodu karantény,
- odporúčania lekára z dôvodu chrípkovej epidémie,
- vlastnej žiadosti prijímateľa sociálnej služby.

Zákonný zástupca prijímateľa sociálnej služby má právo aj na telefonické podávanie informácií o svojom dieťati – klientovi DSS neobmedzene.

Všetci zamestnanci DSS sú povinní pri komunikácii s rodinnými príslušníkmi zachovávať pravidlá etiky – Etický kódex zamestnanca DSS Hrabiny Nová Baňa.

Ak majú rodinní príslušníci klientov nášho zariadenia potrebu vyjadriť sa k poskytovaniu sociálnych služieb pre ich dieťa formou podnetov, návrhov na zefektívnenie týchto sociálnych služieb máme v zariadení umiestnenú, hneď pri vstupe do zariadenia schránku podnetov, kde tieto podnety môžu umiestniť. Samozrejme sme otvorení komunikácii s rodinnými príslušníkmi aj formou individuálnych rozhovorov (či už s vedením, sociálnymi pracovníčkami – po ohlásení sa), spomínaných rodičovských združení a pod. Podporu tejto komunikácie a spolupráce s rodinnými príslušníkmi našich klientov vnímame ako jeden z najdôležitejších aspektov kvality, profesionálne a plnohodnotne poskytnutej sociálnej služby klientovi nášho zariadenia.

Spolupráca s verejnosťou

DSS Hrabiny aktívne spolupracuje s verejnosťou a tak priamo podporuje socializáciu a pozitívnu sociálnu integráciu našich klientov.

Táto spolupráca má rôzne formy:

- organizovanie rekreačno – rehabilitačných pobytov,
- príprava, realizácia, participácia na spoločensko - kultúrnych programoch, a vystúpeniach na miestnej, regionálnej i národnej úrovni,
- pravidelná účasť na podujatiach organizovaných mestom Nová Baňa,
- predajno – prezentačné akcie na miestnej, regionálnej i národnej úrovni,
- kontakt so zdravou populáciou – návštevy rôznych podujatí, kultúrne – spoločenské posedenia, besedy, vystúpenia klientov na verejnosti,
- zapájanie sa do rôznych súťaží športového, kultúrneho, výtvarného charakteru na miestnej, regionálnej i národnej úrovni,
- kontakt so sponzormi a OZ,
- aktívna činnosť a spolupráca s OZ Priateľom deťom pri ÚSS Hrabiny Nová Baňa,
- aktívna činnosť a spolupráca s OZ venujúcimi sa problematike zdravotne znevýhodnených občanov,
- podpora projektovej a dobrovoľníckej činnosti a i.

Článok XII.**Zásady starostlivosti o klientov**

1. Klienti, ktorým sa poskytujú komplexné sociálne služby v DSS Hrabiny, sa podieľajú na určovaní životných podmienok v zariadení prostredníctvom zvolených zástupcov, toto právo vychádza z ústavy SR ako aj ďalších medzinárodných dokumentov (Európska sociálna charta, Deklarácia práv mentálne postihnutých).
2. DSS Hrabiny pri práci s klientmi v súlade s potrebou humanizácie podmienok poskytovania sociálnych služieb uplatňuje zásady súdržného života, poriadku a integráciu klientov do spoločnosti a zdravej populácie, princíp rovnakého zaobchádzania a uplatňovania ústavnej rovnosti, presadzuje rovnosť klientov v dôstojnosti i v právach s inými osobami, nepripustenie prostriedkov akéhokoľvek nelegitímneho obmedzenia, práva na aktívny život a práva na ochranu zdravia bez ohľadu na vek, mentálne alebo fyzické schopnosti.
3. DSS Hrabiny v rámci svojich možností presadzuje snahu neizolovať klientov, ale ich postupne integrovať do spoločnosti. Aktívne podporuje ich socializáciu a sociálnu integráciu. Pripravuje individuálne plány a perspektívy individuálneho rozvoja klientov podľa ich predstáv a záujmov. Pomáha im obhajovať a presadzovať svoje práva, rozvíjať schopnosti a samostatnosť pri riešení ich individuálnych a kolektívnych problémov. Podieľa sa na zvyšovaní kvality života klientov.
4. Zamestnanci DSS Hrabiny sa zo všetkých síl snažia o dosiahnutie a udržanie vysokej profesionality pri výkone svojej práce. Ich prvoradým záujmom sú záujmy a práva klienta, konať v zhode s najvyššími požiadavkami profesionálnej cti, rešpektovať klientovo súkromie a zachovávať dôvernosť informácii získaných pri svojej práci.

Článok XIII. Listové tajomstvo

1. Listové zásielky sa doručujú tomu prijímateľovi sociálnej služby, ktorému sú určené. V prípade, že prijímateľ sociálnej služby si nevie, alebo nemôže prečítať /otvoriť/ list, sociálna pracovníčka so súhlasom prijímateľa sociálnej služby otvorí v jeho prítomnosti listovú zásielku .

Článok XIV. Fajčenie

1. V zariadení je rešpektovaný zákon o ochrane nefajčiarov a v celej budove nie je možné fajčiť.
2. Nakoľko v zariadení môžu byť umiestnené osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré majú vypestovanú silnú závislosť na nikotíne, týmto je umožnené fajčiť na vyznačených priestoroch v areáli /exteriéri/ zariadenia.

Článok XV. Pohyb prijímateľa sociálnej služby mimo zariadenia

1. Pohyb prijímateľa sociálnej služby mimo zariadenia je potrebné vopred nahlásiť SP, alebo službukonajúcemu personálu.
2. V záujme ochrany života a zdravia je dôležité informovať zamestnanca zariadenia o orientačnom čase návratu.
3. Prijímateľ sociálnej služby má voľný pohyb. Pokiaľ je neplnoletý, alebo pozbavený spôsobilosti na právne úkony a potrebuje dohľad, tento mu zabezpečí zariadenie.
4. Prijímateľovi sociálnej služby sa odporúča pri pohybe mimo zariadenia, aby bol upravený a v čistom ošatení.
5. Pred odchodom na dlhší pobyt mimo zariadenie je potrebné, aby si prijímateľ sociálnej služby vzal preukaz poistenca, a potrebné doklady. Pobyt mimo zariadenie upresňuje VZN BBSK. Odchod zo zariadenia na viac dní je potrebné nahlásiť vopred SP z dôvodu odhlásenia zo stravy.

Článok XVI. Režim dňa prijímateľa sociálnej služby

1. Režim dňa prijímateľov sociálnej služby je orientovaný tak, aby bola klientom DSS Hrabiny zabezpečená komplexná starostlivosť multidisciplinárnym tímom zamestnancov prostredníctvom odborných, obslužných, ďalších a iných činností, v závislosti od typu a formy poskytovaných sociálnych služieb.

2. Režim dňa sa riadi predovšetkým obsahom individuálnych plánov prijímateľa sociálnej služby.
3. Aktivity v dielňach, voľnočasové aktivity a jednotlivé terapie sa realizujú podľa harmonogramu, ktoré sú vypracované v plánoch vychovávateľov a inštruktorov sociálnej rehabilitácie.

Režim dňa v pracovných dňoch

- 06:00 – 06:30 hod.: budíček /diferencovaný podľa postihu a veku klienta/
06:30 – 07:00 hod.: ranná toaleta, úprava lôžok a izieb
07:00 – 07:20 hod.: raňajky
07:20 – 07:30 hod.: príprava na vyučovanie, presun do skupiny dospelých
07:30 – 12:05 hod.: vyučovanie, skupiny dospelých a rehabilitácia
12:10 – 12:30 hod.: obed
12:30 – 14:00 hod.: odpočinok podľa potrieb klienta
14:00 – 16:00 hod.: výchovná činnosť, voľnočasové aktivity, terapie
16:00 – 16:15 hod.: olovrant
16:15 – 17:30 hod.: výchovná činnosť, voľnočasové aktivity, terapie
17:30 – 18:00 hod.: večera
18:00 – 20:00 hod.: výchovná činnosť, voľnočasové aktivity, terapie, kúpanie
20:00 – 22:00 hod.: príprava na nočný odpočinok
22:00 – 06:00 hod.: nočný klud

Režim dňa v dňoch pracovného pokoja

- 07:00 – 08:30 hod.: budíček, ranná toaleta, úprava lôžok, obliekanie, raňajky
08:30 – 12:00 hod.: voľnočasové aktivity, terapie
12:00 – 12:30 hod.: obed
12:30 – 14:00 hod.: odpočinok podľa potrieb klienta
14:00 – 17:30 hod.: výchovná činnosť rekreačného charakteru
17:30 – 18:00 hod.: večera
18:00 – 20:00 hod.: osobné voľno podľa záujmu klienta
20:00 – 22:00 hod.: večierka diferencovaná podľa postihu a veku klienta
22:00 – 06:00 hod.: nočný klud

Článok XVII.**Riešenie sťažností**

1. Sťažnosť v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov môže podať prijímateľ sociálnej služby resp. zákonný zástupca alebo iná osoba a to písomne, ústne alebo elektronickou poštou, riaditeľovi alebo vedúcej zariadenia. Pokiaľ je sťažnosť podaná inému zamestnancovi, o tejto skutočnosti informujú následne riaditeľa alebo vedúcu zariadenia.
2. Sťažnosť musí byť čitateľná a zrozumiteľná. Musí z nej byť jednoznačné proti komu smeruje, na aké nedostatky poukazuje, čoho sa sťažovateľ domáha a musí byť sťažovateľom podpísaná. Podpísaním sťažnosti v elektronickej forme sa rozumie

podpísanie sťažnosti platným zaručeným elektronickým podpisom sťažovateľa. O ústnej sťažnosti, ktorú nemožno vybaviť ihneď pri jej podaní, zariadenie vyhotoví písomný záznam.

3. Zariadenie je povinné sťažnosť vybaviť do 60 pracovných dní, v prípade, ak je sťažnosť náročná na prešetrenie, môže riaditeľ zariadenia lehotu predĺžiť pred jej uplynutím o 30 pracovných dní,
4. Podrobnejšie riešenie sťažností má zariadenie vypracované v smernici.
5. Ak je priestupok vážnejšieho charakteru /agresívne vystupovanie, vulgárne verbálne útoky, fyzické napadnutia/, ktoré nie je možné odstrániť pohovorom, a o uvedenom incidente je záznam v hlásení, riaditeľ rieši sťažnosť písomne v lehote 30 dní. Sťažnosti menej závažného charakteru ukončí riaditeľ pohovorom so sťažovateľom.

Článok XVIII.

Porušenie Domáceho poriadku

1. Zamestnanci DSS Hrabiny vytvárajú pre prijímateľov sociálnej služby príjemné prostredie a vedú ich k zachovaniu a upevňovaniu dobrých medziľudských vzťahov. Ak usmerňovanie prijímateľa sociálnych služieb napriek všetkým snahám zamestnancov DSS Hrabiny nie je účinné a klient sústavne porušuje Domáci poriadok a narúša občianske spoluzitie riaditeľ s prijímateľom sociálnej služby prerokuje jeho správanie. Ak prijímateľ sociálnej služby naďalej pokračuje v porušovaní Domáceho poriadku a narúšaní občianskeho spoluzitia udelí sa písomná výstraha v zmysle usmernenia zriaďovateľa BBSK. V prípade nerešpektovania výstrahy, a jej opakovaného udelenia /3x/, je dôvod po konzultácii s BBSK na ukončenie poskytovania sociálnych služieb v zariadení.
2. **Závažné porušenie domáceho poriadku je :**
 - a) sústavné upozorňovanie personálu na porušovanie dobrých mravov prijímateľom sociálnej služby,
 - b) požívanie alkoholických nápojov do takej miery, že prijímateľ sociálnej služby nie je schopný kontrolovať svoje správanie a obťažuje okolie,
 - c) požívanie omamných látok akéhokoľvek druhu.
3. **Za hrubé porušenie domáceho poriadku sa považuje:**
 - a) fyzické napadnutie a narušenie občianskeho spoluzitia v zariadení,
 - b) neplatenie úhrady za sociálne služby v zariadení.
4. Podkladom na porušenie domáceho poriadku je záznam v hlásení službukonajúceho personálu DSS Hrabiny.

Článok XX.

Ukončenie poskytovania sociálnej služby

1. Prijímateľ sociálnej služby resp. jeho zákonný zástupca môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu.

- Výpovedná lehota je 5 kalendárnych dní a začína plynúť odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom bola písomná výpoveď doručená poskytovateľovi.
2. Poskytovateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať Zmluvu o poskytovaní sociálnej služby a je povinný doručiť prijímateľovi písomnú výpoveď s uvedením dôvodu výpovede, len z týchto dôvodov:
- a) prijímateľ hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby,
 - b) prijímateľ hrubo porušuje dobré mravy, čím narúša občianske spolužitie,
 - c) prijímateľ nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu, ak ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby najmä tým, že nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu za čas dlhší ako tri mesiace alebo platí len časť dohodnutej úhrady a dlžná suma presiahne trojnásobok dohodnutej mesačnej úhrady,
 - d) prijímateľ neuzatvorí dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní odo dňa v ktorom došlo k zmene rozhodujúcich skutočností na určenie úhrady za sociálnu službu,
 - e) prevádzka zariadenia je podstatne obmedzená alebo je zmenený účel poskytovanej sociálnej služby tak, že zotrvanie na zmluve o poskytovaní sociálnej služby by pre poskytovateľa sociálnej služby znamenalo zrejmu nevýhodu,
 - f) BBSK rozhodne o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu,
 - g) uplynie určitý čas poskytovania sociálnej služby v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.
 - h) prijímateľ sociálnej služby bez vážneho dôvodu nevyužíva sociálnu službu po dobu dlhšiu ako šesť po sebe nasledujúcich mesiacov, za vážny dôvod sa považuje najmä pobyt v zdravotníckom zariadení.

Článok XXI.

Záverečné ustanovenie

Tento Domáci poriadok DSS Hrabiny nadobúda účinnosť od 01. 09. 2021 a zároveň zaniká účinnosť Domáceho poriadku DSS Hrabiny vydaného dňa 1.07.2019.

4. ODKAZY A POZNÁMKY

Súvisiace normy a predpisy

- Zákon č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- Všeobecne záväzné nariadenie BBSK č. 41/2019 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o platení úhrad v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.
- Smernica č. 005/2018/OSSZ Postup prijímania a predvolávania občanov do zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK a o postupe zabezpečenia

poskytovania sociálnej služby v zariadeniach mimo zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.

Interné dokumenty

- Príručka kvality

Poznámky**5. ROZDEĽOVNÍK**

- MK, SP,
- každé oddelenie v inšpekčnej miestnosti /5x/

6. PRÍLOHY